

Collect

ontdek de wereld van de postzegel

Gratis postset
Skrok en
Skrins

bij je bestelling
vanaf € 25

Gratis zilveren
postzegel
Nederlandse
automerken

bij je bestelling
vanaf € 80

De reis naar de maan

Een postzegelvel vól innovaties

'Koning van vlees en bloed'

10 jaar koning Willem-Alexander

Vrede

De hoogste waarde van de mensheid

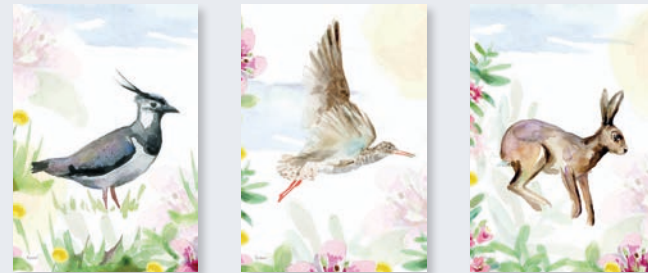
Prachtige cadeaus

Speciaal voor Collect-lezers

Gratis postset Skrok en Skrins

bij je bestelling vanaf € 25*

Voor weidevogels zijn Skrok en Skrins in de Friese Greidhoek paradijselijke toevluchtsoorden. Tussen het hoge gras en de bloemen vinden de tureluurs, goudplevieren, kluten, kieviten, kemphanen en grutto's volop voedsel en een veilige broedplaats. Enkele bijzondere bewoners van deze waardevolle natuurgebieden zijn door illustrator Michelle Dujardin vastgelegd in een sfeervolle postset. Je ontvangt een ongestempeld postzegelvel en drie unieke kaarten cadeau bij je bestelling vanaf 25 euro uit deze Collect. De set is los verkrijgbaar à 5,95 euro (bestelnummer: zie pagina 36).

op=op

Gratis postzegel met zilver: Nederlandse automerken – DAF 600

bij je bestelling vanaf € 80*

Hoewel de DAF 600 slechts zes jaar werd geproduceerd (van 1958 tot 1963), is deze kleine personenauto verankerd in ons collectieve geheugen. Het voertuig was voorzien van een tweecilinder 590cc-boxermotor en een revolutionaire automatische versnelling, de Variomatic. Ontwerper Frank Janse vereeuwigde de volksauto van weleer op een prachtige zilveren postzegel, verpakt in luxe passe-partoutomslag. De set is ook los verkrijgbaar à 25 euro (bestelnummer: zie pag. 33).

Profiteer nu van deze cadeaus en bestel snel!

*Uit Collect 115 kun je online, telefonisch of schriftelijk bestellen. Je ontvangt de postset als gratis cadeau bij je bestelling (vóór 7 augustus) vanuit Collect vanaf 25 euro. Als je vóór 7 augustus voor 80 euro of meer bestelt, krijg je ook de zilveren postzegel Nederlandse automerken – DAF 600 geheel gratis thuisgestuurd. Je ontvangt deze cadeaus alleen bij je eerste bestelling uit Collect 115. Actievoorwaarden op postnl.nl.

Zo bestel je uit Collect:

- via de online winkel op www.postnl.nl/collect
- met de bestelkaart van Collect
- telefonisch, onze klantenservice is bereikbaar op werkdagen van 8.00 - 17.00 uur op 088 868 99 00

Collect nr. 115 zomer 2023

4 Postzegelreis door de ruimte

Geïnspireerd op het thema 'Ruimte' ontwierp Lilian Vos het innovatieve postzegelvel De reis naar de maan

6 Nieuwe uitgiften

Typisch Nederlands – kaasmarkten

8 Profiel

Op 10 jaar koning Willem-Alexander blikken ontwerpers Anne Schaufeli en Huub de Lang terug op het tienjarige koningschap

10 Nieuwe uitgiften

Beleef de natuur – De Wieden

11 Vraag het de expert

De toekomst van postzegels drukken

12 Prikbord

14 Persoonlijke producten

Prehistorische dieren
Schaakbond bestaat 150 jaar
75 jaar Solex Nederland
Holland America Line 150 jaar
De Hollandsche Molen 100 jaar
Nederlandse onderwereld

18 Varia

Abonnementen

20 Mijn postzegel en ik

Voor de tv-serie De nieuwe Vermeer maakte verzamelaar Jos van Eerden een schilderij van postzegels

21 Puzzel

22 Uitgiften tweede helft 2023

23 Shop

40 Assortiment

44 Reis door de tijd

Postzegels over ruimtevaart

Wat vliegt de tijd!

Die woorden schoten door mijn hoofd toen ik voor het eerst de feestelijke jubileumuitgifte 10 jaar koning Willem-Alexander onder ogen kreeg. Want inderdaad, de jaren vliegen voorbij. Tien jaar geleden lag mijn zoon nog in de wieg. En hoeveel mooie herinneringen heeft hij ons nu al bezorgd! Voor Willem-Alexander zullen de eerste tien jaar van zijn koningschap niet minder dierbaar zijn. Vijf bijzondere momenten uit die periode zijn vastgelegd op het 'koninklijke' postzegelvel van Anne Schaufeli en Huub de Lang. Zij vertellen er alles over op pagina 8-9.

Maar uiteraard kijken we bij PostNL ook graag vooruit. Met De reis naar de maan doen we dat heel letterlijk. Het baanbrekende ontwerp van het postzegelvel over het thema 'Ruimte' biedt namelijk een intrigerende doorkijk naar de toekomst (zie pagina 4-5). Het eerste exemplaar mocht ik in april persoonlijk uitreiken bij Airbus in Leiden dat geavanceerde apparatuur voor ruimtevaartuigen maakt.

Diezelfde avontuurlijke pioniersgeest waarde ongetwijfeld ook rond op de scheepsdekken van de Holland America Line met duizenden Nederlanders op weg naar een nieuwe toekomst in de nieuwe wereld. Het postzegelvel Holland America Line 150 jaar (pagina 16) herinnert ons aan deze eneroverende periode in onze scheepvaartgeschiedenis.

Heb ik je nieuwsgierig gemaakt naar deze en al die andere mooie postzegeluitgiften van de afgelopen tijd? Vast wel. Blader dus snel verder. Ik wens je veel lees-, kijk- en verzamelplezier toe!

Noud Wegman

Directeur Commercie Mail Nederland

Volgende keer in Collect* o.a.

Typisch Nederlands – wadden, Sail Den Helder,
Beleef de natuur – Oisterwijkse Bossen en Vennen.

*Collect 116 verschijnt in de week van 26 september.

De reis naar de maan

Een postzegelreis door de ruimte

Reizen door de ruimte spreekt al eeuwen enorm tot de verbeelding. De laatste jaren krijgt de kosmos meer mensen op bezoek dan ooit. En ook de komende tijd staan er weer diverse ruimtemissies op het programma. Deze avontuurlijke ruimtereislust inspireerde ontwerper Lilian Vos (1964) tot het innovatieve postzegelvel De reis naar de maan met negen postzegels die het thema ruimte verbeelden. De tiende postzegel ontbreekt nog. Deze komt uit als straks rond 2025 de mens weer voet op de maan heeft gezet.

Drie opmerkelijke innovaties

Geheel in de avontuurlijke geest van de ruimtevaarders creëerde Lilian een spannende futuristische wereld met iconische ruimtevaartillustraties tegen een donkere kosmos. Haar ontwerp bevat ook enkele opmerkelijke innovaties. Zo zijn de postzegels niet, zoals gebruikelijk, vierkant of rechthoekig, maar hebben ze een vrije vorm. De fosforlaag is voor het eerst ónder de kleurenlaag gedrukt in plaats van erop. En met het intrigerende 'gat' rechtsboven geeft het postzegelvel een symbolische doorkijk naar de toekomst.

'Ruimtevaart is buzzing'

Samen met zakelijk partner Paulien van de Oudeweetering runt Lilian Vos haar eigen bureau Vividblue in Amsterdam. Ze heeft veel ervaring met huisstijlen en ontwerpt logo's, stijlelementen, websites, jaarverslagen en andere communicatie-uitingen voor merken als Caldic en PostNL. Met De reis naar de maan maakte ze haar postzegeldebuut.

Over gebrek aan inspiratie voor het ontwerp had de ontwerper niet te klagen. "Ruimtevaart is echt *buzzing*. We zien de laatste jaren steeds meer van de ruimte. De Hubble- en James Webb-ruimtetelescopen doen de ene verbazingwekkende ontdekking na de andere. Bijna elke week

heeft het NOS-journaal wel een ruimtevaartonderwerp. En als klap op de vuurpijl zet de mens straks weer voet op de maan (zie kader). Hoeveel kinderen dromen er niet van astronaut te worden? Daarom wilde ik per se een speels ontwerp maken dat iedereen aanspreekt. Oud én jong."

Negen postzegels en één gat

Met dat beeld voor ogen bedacht Lilian een speels en spannend concept met negen postzegels in vrije vormen met herkenbare ruimtevaarticonen: de planeet Saturnus, de SLS-draagrukt en Orion-bemanningscapsule voor de komende maanreis, dezelfde Orion-capsule met parachutes voor de terugkeer op aarde, een zwevende en wandelende astronaut, een moonboot, een satelliet met zonnecellen en de aarde gezien vanaf de maan. Eén postzegel ontbreekt nog. Het ronde gat rechtsboven is ingeruimd voor de maanmissie van 2025. "Het is een doorkijkje naar de toekomst. De bestemming is immers nog niet bereikt en er valt nog veel te ontdekken in de ruimte. Ik vond dat een leuke vondst!"

Samen aan de koffie

Volgens de ontwerper staan de draagraket, de Orion-capsule en de satelliet model voor de technologie. Het menselijke aspect komt tot uiting in de astronauten, de moonboot

en de opkomende aarde linksonder. "Zo laat ik zien dat ruimtevaart gewoon mensenwerk is, wat mooi aansluit bij de Dag van de Aarde waarop we stilstaan bij de toekomst van onze kwetsbare planeet. Bovendien schept ruimtevaart verbinding. In het ISS-ruimtestation zitten Amerikanen, Europeanen, Japanners én Russen samen aan de koffie!"

Een vriendelijke menselijke wereld

De verleiding om spectaculaire ruimtefoto's te gebruiken kon ze makkelijk weerstaan. "Dat vond ik te voor de hand liggend. Nu ligt er een echt bijzonder postzegelvel met iconische beelden waarop je leuke details kunt ontdekken, zoals het kleine 'blobje' dat overall op het vel terugkeert als sterrenstof en als lichtjes op de aarde en de negen plusjes rechtsboven die verwijzen naar de beeldschermen van de vluchtleiding tijdens ruimtevluchten. Zo zet ik een heel vriendelijke menselijke wereld neer. Een mooi vel met leuke postzegels die je graag bewaart of op een envelop plakt."

Prijs per postzegelvel (9 postzegels): € 9,09.

Kijk voor het bestelnummer op pagina 23.
Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

Primeur: fosforlaag ónder kleurenlaag

Voor de automatische verwerking van post worden postzegels in de drukkerij standaard voorzien van fosfor volgens specificaties voor onder meer formaat en positie. Bij de postzegels van De reis naar de maan moest dit procédé worden aangepast vanwege de vrije vormen van de postzegels en omdat fosforbedrukking invloed kan hebben op de (vooral donkere) kleuren. Uiteindelijk werd de oplossing gevonden door het formaat fosfor aan te passen en de drukvolgorde om te keren. Normaal is fosfor de laatste drukgang. Maar nu werd éérfst fosfor in dezelfde vormen als de postzegels gedrukt en vervolgens de kleurenlaag. Deze oplossing biedt mogelijkheden voor toekomstige ontwerpen in afwijkende standaardvormen.

	Technische gegevens
Postzegelformaat	diverse formaten
Velformaat	150 x 144 mm
Papier	normaal met fosforonderdruk
Gomming	zelfklevend
Druktechniek	offset
Drukkleuren	magenta, geel, zwart, blauw en zilver
Oplage	110.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 9 postzegels in 9 verschillende ontwerpen
Ontwerp	Lilian Vos / Vividblue, Amsterdam
Drukkerij	Koninklijke Joh. Enschedé B.V., Haarlem

Doorkijk naar de toekomst

Het uitgestanste gat is ook een doorkijk naar het postzegelvel dat PostNL uitbrengt als de astronauten van de Artemis-maanlandingsmissie rond 2025 daadwerkelijk voet zetten op de maan. Tijdens deze NASA-vlucht maken mensen voor het eerst sinds meer dan 50 jaar weer een wandeling over het maanoppervlak. Het huidige postzegelvel is dus eigenlijk pas compleet als je het straks over het nieuwe postzegelvel legt. Zo geeft De reis naar de maan ook letterlijk een doorkijkje naar de toekomst.

Het gat is een doorkijkje naar de toekomst. De bestemming is immers nog niet bereikt."

Typisch Nederlands

Spektakel op de kaasmarkten

Voor veel toeristen is een vakantie in Nederland niet compleet zonder een bezoek aan een traditionele kaasmarkt. Sommige markten zijn kleurrijke spektakelstukken waar handelaren en kaasdragers een ware show opvoeren. Op het vierde postzegelvel van de reeks bezienswaardigheden in de serie Typisch Nederlands zijn deze toeristische trekpleisters simpel maar trefzeker verbeeld met enkele iconische vormen.

650 miljoen kilo kaas

Typisch Nederlands zijn de kaasmarkten zeker. Ons land is een kaasland bij uitstek. Jaarlijks wordt hier maar liefst 650 miljoen kilo kaas geproduceerd. Tot ver in de twintigste eeuw verkochten veel boeren hun eigen kazen op de markt in de stad verderop. Dit oude gebruik is goeddeels verdwenen. Tegenwoordig verdwijnt verreweg de meeste kaas anoniem via de groothandel naar supermarkten in binnen- en buitenland.

Nog vijf kaasmarkten

Van de kaasmarkten die in de weidegebieden van Noord- en Zuid-Holland en Utrecht werden gehouden hebben die van Alkmaar, Edam, Gouda, Hoorn en Woerden de tijd doorstaan. Bij het grote publiek is de Alkmaarse markt het bekendst. Het evenement op het pittoreske Waagplein trekt wekelijks honderden toeschouwers die het raadselachtige handje en het driftige gedraaf van de kaasdragers nieuwsgierig gadeslaan. Net als de markten in Edam en Hoorn is het een puur toeristisch event. Alleen in Gouda en Woerden wordt ook echt gehandeld.

'Simpeler kan niet'

Op het postzegelvel brachten senior grafisch ontwerper Adam Lane en creative director Edwin van Praet van Total Design de kaasmarkten terug tot hun essentie. Op de zes identieke postzegels zien we twee liggende kazen en één staande. Ze zijn gestapeld,

net als op de kaasmarkten. De postzegels gaan bijna onmerkbaar op in een repeterend 'behangpatroon'. Pas op de velrand wordt het patroon doorbroken om een spannend totaalbeeld te verkrijgen.

Het minimalistische illustratieve ontwerp is geïnspireerd op de simpele iconische bloempatronen van de beroemde modeontwerper Orla Kiely. Adam Lane: "Net als zij wilde ik per se heel simpele, herkenbare totaalbeelden met hooguit enkele iconische vormen. Welnu, op de postzegels zien we twee vormen: een ronde kaas van boven en van opzij. Simpel kan niet."

Prijs per postzegelvel (6 identieke postzegels): € 6,06. Een jaarabonnement op de 2023-serie kost € 30,30 (vijf vellen inclusief bewaarmap).

Kijk voor het bestelnummer op pagina 26.
Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

	Technische gegevens
Postzegelmaat	40 x 30 mm
Velformaat	122 x 170 mm
Papier	normaal met fosforopdruk
Gomming	gegomd
Druktechniek	offset
Drukkleuren	cyaan, magenta, geel en zwart
Oplage	75.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 6 postzegels in 6 gelijke ontwerpen
Ontwerp	Adam Lane en Edwin van Praet (Total Design), Amsterdam
Drukkerij	Cartor Security Printers, Meaucé-La Loupe, Frankrijk

Vrede, de hoogste waarde van de mensheid

Sinds de inval van Rusland in Oekraïne in 2022 staat het onderwerp vrede ook hier (weer) hoog op de agenda. Naar aanleiding van de oorlog in Oost-Europa schreef PostEurop, de organisatie van samenwerkende Europese postbedrijven, een ontwerpwedstrijd uit onder het thema Vrede. Aan het winnende ontwerp gaf ontwerper Bart de Haas zijn eigen draai in zijn ontwerp voor de Nederlandse uitgifte van het postzegelvel Vrede, de hoogste waarde van de mensheid.

Eenheid, vriendschap en liefde

Het winnende themabeeld werd gemaakt door Linda Bos en Runa Egilsdottir van A Designers Collective namens Post Luxembourg. Volgens de jury was hun symbolische 'vredesknoop' een nieuw vredessymbool, geïnspireerd op het eeuwenoude motief van oneindige eenheid, vriendschap en liefde. Het Luxemburgse ontwerp keerde terug op de postzegelvels die in 29 deelnemende landen uitkwamen op Europadag (9 mei), de jaarlijkse feestdag van vrede en eenheid.

Keltische knoop

Het motief op de postzegel verbeeldt twee verstrengelde knopen die met handen aan elkaar zijn verbonden. Samen vormen de knopen een beeld waarin we twee harten kunnen zien. Bart de Haas: "Deze zogenaamde 'Keltische knoop' is een oeroud universeel motief dat staat voor verbinding, harmonie en mededogen. De veelkleurigheid van de illustratie is een verwijzing naar diversiteit en de samenwerking tussen volkeren. De open handen, die ook met elkaar zijn vervlochten, vormen een bekend vredesgebaar."

Goed uit de voeten

Met het voorgeschreven themabeeld kon de Haagse ontwerper goed uit de voeten, zegt hij. "Onze eigen inzending voor het themabeeld leek veel op die van Post Luxembourg. Ook mijn ontwerp had

	Technische gegevens
Postzegelmaat	36 x 25 mm
Velformaat	108 x 150 mm
Papier	normaal met fosforopdruk
Gomming	gegomd
Druktechniek	offset
Drukkleuren	cyaan, magenta, geel, zwart en oranje
Oplage	60.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 6 postzegels in 6 gelijke ontwerpen
Ontwerp	Bart de Haas, Den Haag
Drukkerij	Koninklijke Joh. Enschedé B.V., Haarlem

een sterk grafisch karakter, met dezelfde uitgangspunten als verbinding, veelkleurigheid en universele waarden. Zelfs het kleurenpalet was bijna gelijk." Barts eigen inbreng zien we vooral terug in de velrand waar de oneindige knopen als dunne lijnen terugkeren in verticale kleurbanen met aflopende kleuren die zijn afgeleid van de kleuren op de postzegels. Onderin staat de tekst van Artikel 1 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

Ook het lettertype voor de teksten verwijst subtiel naar het vredethema. "Het is de Nobel, een Nederlands lettertype uit de jaren dertig. Nobel was ook de naam van de Zweedse uitvinder die de Nobelprijs voor de Vrede instelde."

Prijs per postzegelvel (6 identieke postzegels, waarde 1 internationaal): € 9,90.

Kijk voor het bestelnummer op pagina 25.
Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

Postzegelvel 10 jaar koning Willem-Alexander

‘Een koning van vlees en bloed’

Willem-Alexander wil een koning zijn voor iedereen: een vorst van deze tijd die mensen bij elkaar brengt en positieve economische en maatschappelijke initiatieven in de samenleving aanmoedigt. Het is vooral deze rol van stimulerende verbinder die grafisch ontwerpers Huub de Lang en Anne Schaufeli laten zien op het postzegelvel 10 jaar koning Willem-Alexander. Dat verscheen in april ter gelegenheid van het kristallen regeringsjubileum.

Een nieuw tijdperk

Met de plechtige inhuldiging van Willem-Alexander op 30 april 2013 ging het Nederlandse koningschap een nieuw tijdperk in. Na de meer statige, formele regeringsstijl van koningin Beatrix bracht de nieuwe koning zijn functie, met de razend populaire koningin Máxima aan zijn zijde, direct zo dicht mogelijk bij zijn eigen persoonlijkheid en ambities. Dat wil zeggen: laagdrempelig, open en zonder veel poeha.

Zijn visie op zijn rol en taak als koning vatte Willem-Alexander samen in drie woorden: ‘samenbindend, aanmoedigend en

vertegenwoordigend’. In zijn inhuldigings-toespraak in 2013 zei hij daarover: “Ik wil verbindingen leggen, verbanden signaleren en uitdragen wat ons, Nederlanders, verenigt (...) Zo kan ik als koning het wederkerig vertrouwen tussen burgers en hun overheid verstevigen, de democratie onderhouden en het algemeen belang dienen.”

Actief en betrokken

Voor Huub de Lang (1980) en Anne Schaufeli (1987) was het credo van de koning het startpunt voor hun ontwerp van het postzegelvel waarop ze terugblikken op het tienjarige koningschap van Willem-Alexander. Beeldmateriaal was er volop. Ze konden kiezen uit duizenden foto's uit het archief van het Algemeen Nederlands Persbureau (ANP). Daaruit selecteerden ze vijf foto's die bij elkaar recht doen aan het werk, de persoonlijkheid en de betekenis van de koning. Schaufeli: “Dan zou je ervoor kunnen kiezen om de koning in allerlei officiële hoedanigheden te tonen. Maar wij wilden hem laten zien zoals hij zichzelf altijd laat zien: actief en betrokken.”

Vijf kenmerkende momenten

De gekozen beelden tonen vijf kenmerkende momenten uit tien jaar koningschap: een werkbezoek aan Sint Maarten (2013), de Koningsspelen in Lemmer (2019),

het staatsbezoek aan Indonesië (2020), een werkbezoek aan het Nederlands Instituut voor Ecologie in Wageningen (2022) en de Troonrede in 2022. Bij de Koningsspelen en het bezoek aan Sint Maarten komt vooral de samenbindende rol van de koning naar voren, aldus de ontwerpers. Tijdens het werkbezoek in Wageningen is hij betrokken en aanmoedigend. Het staatsbezoek aan Indonesië en de Troonrede illustreren Willem-Alexanders formele en representatieve taak als staatshoofd.

De foto van het staatsbezoek staat centraal in het midden. Schaufeli: “Omdat het een mooie warme foto is van de koning en koningin samen. De postzegels laten Willem-Alexander zien zoals hij is: actief en betrokken. Hij is benaderbaar, staat open voor mensen en legt graag en makkelijk contact. Een koning van vlees en bloed. Ons postzegelvel is een ode aan de wijze waarop hij zijn taken vervult.”

Een kroon van citaten

De visie en opvattingen van de koning lezen we terug in typerende citaten in de velrand en de postzegels, waaronder enkele regels uit zijn veelgeprezen speech tijdens de Dodenherdenking op de Dam op 4 mei 2020. De citaten ‘tekenen’ ook de koningskroon waarvan de contouren de gehele velrand beslaan en ook de postzegels

“Ons postzegelvel is een ode aan de wijze waarop hij zijn taken vervult.”

omsluiten. “Zo kwamen we tot een totaalbeeld dat het koningschap van Willem-Alexander karakteriseert”, aldus Schaufeli. “Het opbouwen van de typografie van de citaten en de kernwoorden was overigens echt monnikenwerk. De banen van de kroonbeugels en de veranderende lettergrootten hebben we letter voor letter met de hand ingezet. We wilden dit proces niet automatiseren omdat het dan gekunsteld aanvoelde.”

Extra bijzonder gevoel

De overheersende oranje kleur laat er geen misverstand over bestaan dat het een ‘koninklijke’ uitgifte betreft. “Het is een fel oranje dat echt van het vel afspat”, aldus Schaufeli. “In de achtergrond op de velrand hebben we preegdruk toegepast. Daardoor krijgt deze uitgifte een extra bijzonder

gevoel. Pregen is een unieke druktechniek, waarbij je delen van je ontwerp door middel van reliëf extra kunt laten opvallen. Dat alles samen versterkt het concept, geeft het ontwerp statuur en een chique uitstraling, terwijl het tegelijkertijd een moderne invulling kreeg. Enerzijds klassiek, anderzijds eigentijds. Eigenlijk net als de koning.”

Prijs postzegelvel (5 verschillende postzegels): € 5,05.

Kijk voor het bestelnummer op pagina 24. Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

	Technische gegevens
Postzegelmaat	30 x 40 mm
Velformaat	170 x 122 mm
Papier	normaal met fosforopdruk
Gomming	gegomd
Druktechniek	offset en preegdruk
Drukkleuren	zwart en oranje
Oplage	105.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 5 postzegels in 5 verschillende ontwerpen
Ontwerp	studio026, Velp
Fotografie	ANP: Frank van Beek, Patrick van Katwijk, Robin Utrecht, Remko de Waal
Drukkerij	Koninklijke Joh. Enschedé B.V., Haarlem

‘Extra speciaal’

10 jaar koning Willem-Alexander was niet de eerste postzegelopdracht voor de ontwerpers. Eerder ontwierpen ze ook de postzegels Juliana der Nederlanden (2022), Paleis Het Loo (2022), Kijk op Nederland (2022) Historische motorfietsen (2021), Oude postroutes (2020) en 150 jaar Rode Kruis in Nederland (2017). “Maar deze laatste opdracht was voor ons extra speciaal. Het gaat tenslotte om de koning en zijn jubileum”, aldus Schaufeli.

Vanaf de studietijd

Huub de Lang (1980) en Anne Schaufeli (1987) kennen elkaar al vanaf hun studietijd op de ArtEZ hogeschool voor de kunsten in Arnhem. Ze volgden daar beiden van 2004 tot 2008 de opleiding grafisch ontwerpen. In 2009 richtten de twee samen een eigen grafisch-ontwerpbureau op: studio026 in Velp. Onder die naam ontwerpen ze onder meer boeken, affiches, websites, magazines, catalogi en postzegels. Hun ontwerpen zijn altijd gebaseerd op een concept, een hecht basisidee voor het eindbeeld dat ze willen laten zien.

Beleef de natuur

Het waterrijk van De Wieden

Wie ooit Giethoorn heeft bezocht is er vast doorheen gereden: De Wieden. De toegangsweg naar het drukbezochte 'Venetië van het noorden' voert namelijk dwars door dit waterrijke natuurgebied in de Kop van Overijssel. Zijn meest markante bewoners poseerden in juni voor de een na laatste uitgifte van 2023 in de serie Beleef de natuur, die van 2021 tot en met 2023 bijzondere natuurgebieden in alle twaalf provincies bezoekt.

Overspoeld door stormvloeden

Het 6000 hectaren grote natuurgebied was vroeger het domein van boeren en turfstekers die het laagveen afgroeven voor de winning van turf. In vroegere eeuwen werd de streek diverse keren overspoeld door stormvloeden vanuit de Zuiderzee, die grote delen van het land wegsloegen. De overstromingen en turfwinning lieten grote meren (ook wel wieden of wijden genoemd) achter, waaronder de Beulakerwijde en Belterwijde. Na het vertrek van de turfstekers nam de natuur bezit van het gebied. Zo ontstond de huidige 'waterwildernis' van meren, plassen, weilanden, rietland, trilvenen en moerasbossen.

Grootste van Noordwest-Europa

Tegenwoordig maakt De Wieden deel uit van Nationaal Park Weerribben-Wieden. Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten waken hier over een het grootste aaneengesloten laagveenmoeras van Noordwest-Europa. In het gebied broeden maar liefst 150 soorten water- en weidevogels, waaronder de zeldzame snor, het kleinst waterhoen en de watersnip. Bij de selectie voor de foto's op het postzegelvel kon ontwerper Frank Janse dan ook kiezen uit een rijke variatie aan typische Wiedenflora en -fauna.

Stevige zomerse kleuren

Voor de afbeeldingen op de tien postzegels koos Janse in overleg met Natuurmonumenten uiteindelijk voor de bruine kiekendief, zilveren maan (een zeldzame vliendersoort), eenstijlige meidoorn,

watergentiaan, zomereik, waterral, sleedoorn, kerkuil, purperreiger en kleine zonnedauw. In de bovenliggende grafische laag verwerkte hij de lichte contouren van de kleine zonnedauw, kerkuil, bruine kiekendief, zilveren maan, bramen en bladeren van de zwarte els en winterreik.

De stevige zomerse kleuren sluiten aan bij het seizoen waarin het postzegelvel uitkomt. Janse: "Alle foto's zijn echt in de zomer gemaakt. De kleuren verschillen zichtbaar van de lichtere kleuren in het voorjaar en de meer bruinigrijzige tinten van het najaar."

Prijs per vel: € 10,10. De volledige 2023-reeks kost € 40,40, inclusief bewaarmap.

Kijk voor de bestelnummers op pagina 27. Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

Technische gegevens

Postzegelformaat	40 x 30 mm
Velformaat	122 x 170 mm
Papier	normaal met fosforopdruk
Gomming	zelfklevend
Druktechniek	offset
Drukkleuren	cyaan, magenta, geel en zwart
Oplage	285.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 10 postzegels in 10 verschillende ontwerpen
Ontwerp	Frank Janse, Gouda
Fotografie	Buiten-Beeld
Drukkerij	Koninklijke Joh. Enschedé B.V., Haarlem

De toekomst van postzegels drukken

"Door de jaren heen heb ik alle ontwikkelingen in het drukken van postzegels van nabij meegemaakt. Maar echt wezenlijk zijn de druktechnieken in de afgelopen jaren niet veranderd. Wel zijn er extra mogelijkheden bijgekomen."

"De meeste postzegels drukken we al jaren met offsetpersen in raster 120 en soms zelfs 240, ofwel 240 inktpuntjes per centimeter. Dit levert fijnere resultaten op dan raster 80 of 100 waarmee de meeste drukkers werken. Voor nóg betere details gebruiken we stochastische rasters. De puntjes worden dan in een willekeurig patroon op het papier gedrukt, en niet in vaste hoekpatronen. Het verschil zie je vooral bij heel fijne lijntjes.

Tegenwoordig drukken we steeds meer zelfklevende postzegels, die je in alle denkbare vormen kunt stansen, ofwel 'slijten'. Het postzegelvel De reis naar de maan (pag. 4-5) is daar een mooi voorbeeld van. Met perforatiekammen kunnen ook in geperforeerde postzegelvelen aparte vormen worden gemaakt, maar dat is erg tijdrovend. Deze kostbare techniek passen we meestal toe bij postzegelvelen waarin de perforatie een wezenlijk onderdeel is van het ontwerp, zoals de serie Mooi Nederland.

Recent hebben we ook succesvol geëxperimenteerd met de fosforlaag die we op alle postzegels drukken. De 'fosforhaak' maakt de postzegel herkenbaar voor de sortermachines van PostNL. Maar vooral op donkere postzegels kan die laag zichtbaar zijn, wat bij sommige ontwerpen wellicht hinderlijk is. Bij De reis naar de maan hebben we daarom de fosforlaag onder de inktlaag gedrukt in plaats van er bovenop. In tests was deze nog steeds leesbaar voor de sortermachine. Dit experiment pakte dus goed uit.

Kijkend naar de toekomst denk ik dat vooral postzegels bedrukt met een datamatrixcode (een soort QR-code) steeds belangrijker worden. Hiermee kunnen vervalsingen worden ontdekt of links naar digitale toepassingen worden gemaakt. Postzegels met alleen een mooie afbeelding worden dan vooral gedrukt voor speciale gelegenheden, als verzamelobjecten of in combinatie met een QR-codelink naar iets extra's, iets unieks. Denk bijvoorbeeld aan de cryptopostzegel die vorig jaar uitkwam: een gewone postzegel met een link naar een digitale tweelingversie in de blockchain. Eigenlijk kun je het zo gek niet bedenken of het kan met postzegels."

Heb je zelf een postzegelvraag voor een expert? Stuur deze dan op naar collectclub@postnl.nl.

Expert: Ronald van Westerop

Ronald van Westerop (1958) is sinds 1976 werkzaam bij Koninklijke Joh. Enschede. Hij geeft er leiding aan de postzegeldrukkerij. In bijna een halve eeuw heeft hij gewerkt met de meest uiteenlopende druktechnieken.

Op het postzegelvel De reis naar de maan werd de fosforlaag voor het eerst onder de inktlaag gedrukt. In tests was deze nog steeds leesbaar voor de sortermachine.

Abonnees ontvangen laatste Oersoorten

Heb je een abonnement op een of meer postzegelproducten van PostNL? Dan krijg je ook dit jaar weer twee persoonlijke postzegelvellen uit de serie Oersoorten gratis thuisgestuurd als exclusief abonneegeschenk. In 2023 staat de serie in het teken van loofbomen en naaldbomen. Je ontvangt de vellen in het eerste en tweede halfjaar. De Oersoorten-reeks is niet los te koop. De serie is een uniek cadeau voor onze abonnees als dank voor hun blijvende interesse in onze postzegels en postzegelproducten. Meer over onze abonnementen lees je op pagina 18-19.

De reis naar de maan onthuld bij Airbus

Het baanbrekende postzegelvel De reis naar de maan werd op 21 april onthuld bij Airbus Netherlands in Leiden. Daar reikte Noud Wegman (links op de foto), directeur Commercie Mail Nederland bij PostNL, het eerste exemplaar uit aan Rob W. Postma, Managing Director van Airbus Netherlands. Het postzegelvel kwam tot stand in samenwerking met Space Expo Noordwijk. Lees alles over deze uitgifte op pagina 4-5.

Postzegel met goud Holland America Line 150 jaar

In 2023 bestaat de Holland America Line (HAL) 150 jaar. Het jubileumjaar van de legendarische rederij werd 18 april geopend met een feestelijke bijeenkomst in Hotel New York in Rotterdam. In dit historische gebouw op de Kop van Zuid was vroeger het HAL-kantoor gevestigd.

Tijdens de bijeenkomst overhandigde H.K.H. Prinses Margriet een speciale scheepsbel (150th anniversary bell) aan de eigenaren van Hotel New York. Vervolgens reikte Bob van Ierland (links op de onderste foto), directeur Mail PostNL, het eerste exemplaar van de speciale postzegel met goud Holland America Line 150 jaar uit aan HAL-directeuren Gus Antorcha en Nico Bleichrodt. Over de postzegel lees je meer op pagina 16.

Prijs: € 50.

Kijk voor het bestelnummer op pagina 33.
Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

Speciale bewaarmap voor vredespostzegels

De internationale ontwerpcompetitie van PostEurop (het samenwerkingsverband van Europese postbedrijven) werd in 2022 namens Post Luxembourg gewonnen door de ontwerpers Linda Bos en Runa Egilsdottir van A Designers' Collective. Het gemeenschappelijke thema van de wedstrijd was 'Peace – the highest value of humanity'.

Het winnende ontwerp motief verwerkte PostNL vervolgens in de Nederlandse uitgifte Vrede, de hoogste waarde van de mensheid (zie pagina 7). Dit postzegelvel kan los worden besteld à 9,90 euro. Maar er is ook een fraaie luxe bewaarmap met de losse postzegels van Nederland, Duitsland, Luxemburg, Zwitserland, Oostenrijk en Liechtenstein gebundeld. De informatie in de map is Duitstalig. Prijs: € 26,95.

Kijk voor de bestelnummers op pagina 25. Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

Beursagenda

POSTEX: 20-21 oktober 2023

Veluwehal, Nieuwe Markt 6, Barneveld
Meer info op postex.nl

Oudjaarsbeurs: 28-29 december 2023

Expo Houten, Meidoornkade 24, Houten
Meer info op wbevenementen.eu

'Landgenoten' uit de prehistorie

In de beroemde tekenfilmserie The Flintstones was het een brave huiskat. Maar in het echt kon je hem maar beter uit de weg gaan: de sabeltandkat. Tienduizenden jaren geleden was dit tijgerachtige roofdier een vervaarlijke jager op het grondgebied dat we nu kennen als Nederland. Samen met elf andere uitgestorven 'landgenoten' speelt hij een hoofdrol in de nieuwe serie Prehistorische dieren die op 13 juni van start ging.

Vinvis, mammoet en sabeltandkat

De serie bestaat uit twaalf postzegelvelen met elk vijf verschillende postzegels. In elke uitgifte staat één prehistorisch dier centraal. De wolharige mammoet, De Vos-vinvis en sabeltandkat beten in juni het spits af. De negen andere hoofdrolspelers zijn de Nothosaurus, wolharige neushoorn, oeros, Hoekmans dolfin, mastodot, reuzenalk, grote zeefvinvis, reuzenbever en steppewisent. De volgende negen uitgiften verschijnen (telkens per drie) op 26 september, 14 november en 19 maart.

Drie afbeeldingen en twee fossielen

De serie is ontworpen door Anne Schaufeli en Huub de Lang van studio026 in Velp, die ook het postzegelvel 10 jaar koning Willem-Alexander creëerden (pagina 8-9). Op de postzegelvelen van Prehistorische

dieren plaatsten ze steeds drie dierafbeeldingen en twee fossielen van de uitgestorven dieren. Rond de fossielen tekenden de ontwerpers de aardlagen waarin ze zijn gevonden. Eén dierfoto keert ook groot terug in de velrand en onder de postzegels.

Geologische tijdvakken

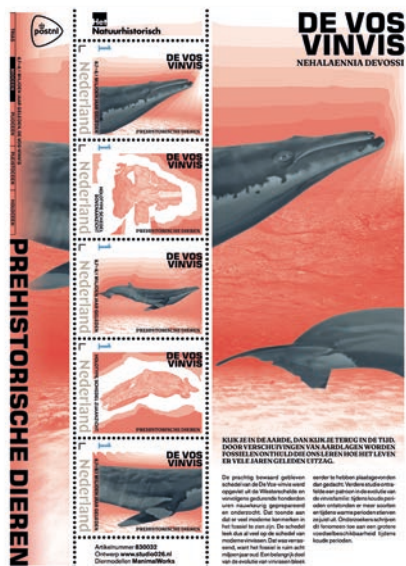
De basiskleur van elk postzegelvel verwijst naar het geologische tijdvak waarin de dieren leefden. De oudste was de Nothosaurus. Dit reptiel maakte zo'n 250 miljoen jaar geleden de omgeving hier onveilig. De dieren in de eerste drie uitgiften leefden veel later. De De Vos-vinvis was een vroege voorloper van de huidige walvis. De sabeltandkat stierf hier zo'n 30.000 jaar geleden uit. De wolharige mammoet volgde circa 20.000 jaar later.

Levenschte diermodellen

De fossielen op de postzegels worden bewaard in het Natuurhistorisch Museum Rotterdam. De dieren in de afbeeldingen zijn gemaakt door ManimalWorks. Dit Rotterdamse bedrijf maakt levenschte modellen en tekeningen van uitgestorven dieren. De postzegels tonen kenmerkende details zoals de enorme hoektanden van de sabeltandkat. Anne Schaufeli: "Het zijn indrukwekkende beesten die je niet graag in het echt wilt tegenkomen."

Prijs per postzegelvel: € 5,05.

Kijk voor de bestelnummers op pagina 31. Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

Schaakbond bestaat 150 jaar

Het schaakspel wordt al sinds de vijftiende eeuw gespeeld. Vanuit Frankrijk verspreidde de edele denksport zich over de hele wereld. In Nederland werd al in 1873 een heuse schaakbond opgericht, zestien jaar voor de oprichting van de voetbalbond KNVB.

Ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond ontwierp grafisch ontwerper Wout de Vringer een persoonlijk postzegelvel met tien verschillende postzegels met detailbeelden van een schaakbord met schaakstukken en schaakzetten. In de velrand staan toelichtingen over bekende schaaktactieken, zoals röntgenschaak, offeren en lokken.

"Ik wilde vooral een dynamisch ontwerp maken waarin veel gebeurt", legt De Vringer uit. "Bij het spelen met het perspectief van het schaakbord kwam ik op het idee om de schaaktermen met dat perspectief mee te laten lopen in de postzegels. In een stevige compacte letter, zodat ze zo groot mogelijk op het bord liggen."

Prijs per postzegelvel (tien postzegels): € 10,10.

Kijk voor het bestelnummer op pagina 32. Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

75 jaar Solex Nederland

In het naoorlogse Nederland kon lang niet iedereen zich een auto permitteren. Maar vaak wel een Solex. Deze kleine zwarte bromfiets was jarenlang een bekende verschijning in onze straten. De kleine brommer viel op door zijn aandoenlijke tweetaktmotortje boven het voorwiel. De eerste Solex maakte hier in 1948 zijn debuut. PostNL staat hierbij stil met het postzegelvel 75 jaar Solex Nederland.

De naam Solex was afgeleid van de Vélosorex, de naam van het Franse bedrijf dat de eerste Solexen produceerde. De Nederlandse brommers werden tot 1969 in licentie gemaakt door Van der Heem in Den Haag. Later werden ze geïmporteerd uit Frankrijk. Op het postzegelvel beeldde ontwerper Jan van Mechelen vijf Solex-typen af tegen de achtergrond van het jaartal waarin ze op de markt kwamen. De postzegels onderin zoomen in op het stuur en de motor. De brommers zijn gefotografeerd in het Solexmuseum in Colijnsplaat.

Prijs per postzegelvel (tien postzegels): € 10,10.

Kijk voor het bestelnummer op pagina 32. Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

Postzegel met goud voor 150-jarige Holland America Line

De Holland-Amerika Lijn (HAL) is een roemruchte naam in onze scheepvaartgeschiedenis.

De lijndienst speelde een hoofdrol in de grote emigratiegolf naar 'de nieuwe wereld' in de vorige eeuw. Met een postzegel met goud staat PostNL stil bij het 150-jarige bestaan van de legendarische rederij, die nu Holland America Line heet.

Uitzwaaien op de Wilhelminapier

De geschiedenis van de Holland-Amerika Lijn begon in 1873, toen de Nederlandsch-Amerikaansche Stoomvaart-Maatschappij (NASM) een vaste lijndienst over de Atlantische Oceaan in het leven riep. De bootverbinding voorzag in een grote behoefte. Tot in de jaren zestig van de vorige eeuw zwaaiden honderdduizenden Nederlanders vanaf de Wilhelminapier familieleden en vrienden uit die het land voorgoed verlieten om overzee een nieuw bestaan op te bouwen. Tijdens de twee wereldoorlogen werden de passagiersschepen vooral ingezet voor het transport van soldaten.

Elf schepen voor cruisereizen

In de jaren zestig ondervond de scheepsroute steeds meer concurrentie van de luchtvaart. Daarop hieven de eigenaars de lijndienst op om zich toe te leggen op cruisereizen onder de naam Holland America Line. De huidige rederij heeft elf cruiseschepen in de vaart waarmee jaarlijks meer dan 500 cruises worden gemaakt in Europa, Zuid-Amerika, de Caraïben, Alaska, Australië en Azië. De Nederlandse 'roots' zijn nog zichtbaar in de namen van de schepen, zoals Volendam en Koningsdam, die ook allemaal onder Nederlandse vlag varen.

Oudste en nieuwste Rotterdam

Op de postzegel met goud beeldde ontwerper Frank Janse het oudste en het nieuwste HAL-schip af, beide Rotterdam genaamd. Links torent de nieuwste Rotterdam uit

2021 hoog uit boven de bescheiden naamgenoot. Die voerde op stoom- en windkracht in 1873 de eerste lijndienst uit met 50 bemanningsleden en 400 passagiers aan boord. Ter vergelijking: de nieuwe Rotterdam telt 1000 bemanningsleden en biedt ruimte aan 2700 passagiers.

Nostalgie HAL-posters

De inspiratie voor de stijl en sfeer vond Janse op nostalgische HAL-posters uit de jaren dertig. Janse: "Daarop staan iconische en grafisch heel interessante beelden van indrukwekkende schepen, vaak zo getekend dat de boeg boven de toeschouwer uittorent. Dezelfde aanpak heb ik toegepast voor de afbeelding van de Rotterdam links. Maar niet zo overdreven als vroeger. Anders zou de veel kleinere Rotterdam rechts in het niet verdwijnen."

De postzegel is gemaakt met een laagje 24-karaats goud en wordt geleverd met een luxe bewaardoos en certificaat van echtheid. De oplage is beperkt tot 1000 stuks. Prijs: € 50.

Kijk voor het bestelnummer op pagina 33. Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

Blijvende herinneringen

Het huidige Hotel New York in Rotterdam is een blijvende herinnering aan deze periode. Het voormalige hoofdkantoor van de HAL was tientallen jaren het vertrekpunt van de zeereis. Verderop langs de Nieuwe Maas ligt de ss Rotterdam aangemeerd. Vanaf 1959 was dit stoomschip jarenlang het vlaggenschip van de rederij.

De Hollandsche Molen 100 jaar

Ooit telde ons land maar liefst 10.000 molens. Daarvan zijn er zo'n 1200 bewaard gebleven. Dat er nog zo veel molens staan is mede te danken aan de vereniging De Hollandsche Molen die dit jaar honderd jaar bestaat. Ter viering van het eeuwfeest verscheen op 15 mei het postzegelvel De Hollandsche Molen 100 jaar.

De vereniging ijvert met succes voor het behoud van onze molens die zo kenmerkend zijn voor het Nederlandse landschap. Op het postzegelvel toont ontwerper Bart de Haas tien molens in hun volle glorie, waaronder de Noordmolen uit 1347 in het Overijsselse Ambt Delden. In de velrand staan de molens ten voeten uit. De postzegels tonen kenmerkende details van de afgebeelde molentypen, zoals molen-

stenen, een scheprad en een waterrad. De geometrische vormen op de postzegels zijn afgeleid van de vormen van de betreffende molens. De kleurlagen verwijzen naar de molenfunctie. Bijvoorbeeld geel voor een korenmolen.

De Haas: "We weten allemaal hoe een molen eruit ziet. Maar we zijn veel minder op de hoogte van de ingenieuze werking van de verschillende molentypen. Op deze nieuwste molenpostzegels staat daarom de techniek centraal."

Prijs per postzegelvel (tien postzegels): € 10,10.

Kijk voor het bestelnummer op pagina 31. Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

13 juni 2023

Vissen en ongewervelden in de rivier

Nederland wordt doorsneden door vele rivieren, met elk hun eigen kenmerkende populaties van vissen en ongewervelde dieren. Enkele typische rivierbewoners legde ontwerper Bart de Haas vast op de sfeervolle postzegelvelen Vissen in de rivier en Ongewervelden in de rivier in de serie Nederlandse onderwaterwereld. Op het postzegelvel Vissen staan de baars,

winde, alver en meerval afgebeeld. Het postzegelvel Ongewervelden toont de aasgarnaal, de gevlekte Amerikaanse rivierkreeft en het raderdiertje.

Prijs per postzegelvel (vijf postzegels, drie ontwerpen): 5,05 euro. Een abonnement (acht postzegelvelen per jaar) kost 40,40 euro per jaar. Als abonnee ontvang je ook

het unieke postzegelvel Leven in de overstromingsvlakte en het speciale bewaarboek als gratis welkomstgeschenken. Voor je aanmelding bel je naar Collect Club: tel. 088 - 86 89 900. Of gebruik het bestelformulier in deze Collect.

Kijk voor bestelnummers op pagina 34. Of bestel direct via de Collect Club-webshop.

De exclusieve voordelen van een abonnement

Elk jaar brengt PostNL prachtige postzegels uit. Alle uitgften zijn los te koop, maar een abonnement is veel gemakkelijker. Je krijgt al je favoriete postzegels namelijk automatisch thuisbezorgd. Word ook snel abonnee en profiteer van de exclusieve voordelen!

Jaarcollectie Nederlandse postzegels

Je ontvangt alle in dat jaar verschenen postzegels. Inclusief een kleurrijk boekje met achtergrondinformatie over de uitgften. Dit abonnement is de perfecte basis voor je verzameling.

- Gestempeld (op de dag van uitgifte) of ongestempeld.
- Prijs per jaar (inclusief boekje): € 103,54*.
- Betaling en levering: per kwartaal, per half jaar of per jaar.

Jaarcollectie Nederlandse postzegelvellen

Je ontvangt 1 exemplaar van alle in dat jaar verschenen postzegelvellen met 2 of meer dezelfde postzegels. Inclusief een kleurrijk boekje met achtergrondinformatie over de uitgften.

- Gestempeld (op de dag van uitgifte) of ongestempeld.
- Prijs per jaar inclusief boekje: € 78,40*.
- Betaling en levering: per kwartaal, per half jaar of per jaar.

Jaarboek Nederlandse postzegels

Luxe uitgevoerd en prachtig geïllustreerd jaarboek met alle postzegeluitgften van het jaar. Bij elke uitgifte vind je uitgebreide achtergrondinformatie over het onderwerp.

- Inclusief alle postzegels.
- Prijs: € 120,45*.
- Levering: 1 maal per jaar (winter).

Voordelen voor abonnees:

- Alle producten automatisch thuisbezorgd.
- 2 keer per jaar een uniek postzegelvel cadeau.
- Een bewaarmap cadeau.
- Je verzameling altijd compleet.

Abonnement Beleef de natuur

In deze populaire serie verschijnt elk seizoen een sfeerful postzegelvel met prachtige foto's van flora en fauna. Elk postzegelvel bevat 10 verschillende postzegels.

- Gratis speciale bewaarmap met klemstroken.
- Prijs voor 4 postzegelvellen: € 40,40*.
- Levering en betaling: 4 maal per jaar (€ 10,10*) op of rond de uitgiftedatum.

Abonnement Typisch Nederlands

Deze serie belicht 5 keer per jaar typisch Nederlandse onderwerpen. In 2023 zijn dat onze bezienswaardigheden. Elk postzegelvel bevat 6 dezelfde postzegels.

- Gratis speciale bewaarmap met klemstroken.
- Prijs voor 5 postzegelvellen: € 30,30*.
- Levering en betaling: 5 maal per jaar (€ 6,06*) op of rond de uitgiftedatum.

Abonnement Postzegelmapjes

Bij elke postzegeluitgifte verschijnt een fraai, handzaam mapje met de postzegeluitgifte en een uitgebreide informatie over het onderwerp, het ontwerp en technische gegevens. Een handzaam en praktisch naslagwerk.

- Aantal: ongeveer 23.
- Prijs per jaar: € 151,63*.
- Levering en betaling: naar keuze per kwartaal, halfjaar (zomer en winter) of jaar (winter).

Abonnement prestigeboekjes

Per jaar verschijnen er 6 luxe, handzame prestigeboekjes bij een postzegeluitgifte. De boekjes bevatten 24 pagina's met uitgebreide informatie over het onderwerp van de uitgifte. Het postzegelvel zelf ontbreekt uiteraard niet.

- Prijs per jaar: € 83,10*.
- Levering en betaling: 1 maal per jaar (winter), 2 maal per jaar (zomer en winter) of per kwartaal.

Abonnement eerstedagenveloppen

Bij elke postzegeluitgifte verschijnt ook een eerstedagenvelop. Op deze mooi vormgegeven envelop vind je de postzegel(s) van de betreffende uitgifte met het stempel 'eerste dag van uitgifte' en een afbeelding van het onderwerp van de postzegel.

- Aantal: ongeveer 25.
- Prijs per jaar: € 202,71*.
- Levering en betaling: naar keuze per kwartaal, halfjaar (zomer en winter) of jaar (winter).

Wil je een abonnement afsluiten? Dat kan heel eenvoudig met het bijgevoegde bestelformulier of via de Collect Club-webshop.

*De vermelde prijzen gelden voor 2023.

6000 postzegels, één nieuwe Vermeer

Jarenlang verzamelde Jos van Eerden (1960) postzegels om er 'ooit nog eens wat mee te doen'.

Dat moment kwam in 2022. Hij vatte toen het idee op om er een collageschilderij van te maken

voor het tv-programma *De nieuwe Vermeer*. "Toevallig had mijn vrouw Yvonne kort daarvoor

nog verzucht: 'wat moet je toch met die oude postzegels?'"

De Ridderkerker is business information-specialist op de IT-afdeling van PostNL, het bedrijf waar hij al 44 jaar werkzaam is. Als rechtgeaarde posteriesman verzamelde hij ook postzegels. Maar omdat hij zich liever wijdde aan zijn passie voor tekenen en schilderen lagen deze nutteloos stof te verzamelen in de kast. Tot hij de oproep zag voor *De nieuwe Vermeer*, waarin de deelnemers in de voetsporen moesten treden van de grote Delftse kunstenaar.

Aanvankelijk wilde Jos meedingen met een echt schilderij: een eigen interpretatie van het verdwenen schilderij 'Drie Maria's bij het graf van Christus'. De ingeving om het werk in postzegels uit te voeren kwam pas later. "Maar daarmee haalde ik me wel wat op de hals, want ik had lang niet genoeg postzegels om een groot schilderij te vullen. De ontbrekende postzegels heb ik toen op diverse beurzen 'per kilo kleur' bijgekocht." Vervolgens was het urenlang knippen, passen, meten en plakken om de puzzel kloppend te maken. Na zo'n 250 uur noest doorwerken was de Vermeer-collage klaar. "Ik had zo'n 6000 postzegels gebruikt. En heel veel plakstiften."

Het postzegelschilderij bevat diverse saillante details, zoals de rouwzegels voor het graf. "En naast mijn handtekening prijkt een oude Vermeer-postzegel. We hebben dit werk immers 'samen' gemaakt..." Jos haalde de finale en hoewel hij uiteindelijk niet in de prijzen viel, maakte zijn collage wel indruk bij de ruim een miljoen kijkers, getuige de vele positieve reacties na de uitzending. Het kunstwerk was daarna tot 5 juni te zien bij postzegelhandel Van Domburg in Delft.

Plannen voor een nieuwe postzegelcollage zijn er niet. "Wellicht dat ik er ooit weer eens wat mee doe. Maar misschien ook niet. Je moet er ook weer niet in blijven hangen."

Mijn tip voor andere verzamelaars?

"Gooi postzegels die je over hebt niet weg. Gun ze een tweede leven in een andere toepassing. Zo blaas je je oude hobby nieuw leven in."

"Ik had zo'n 6000 postzegels gebruikt. En heel veel plakstiften."

Wil je ook met je collectie in deze rubriek? En heb je ook nog een goede verzameltip? Stuur een e-mail naar collectclub@postnl.nl.

Los de Zweedse puzzel op en maak kans op

Twee toegangskarten voor Space Expo

Breng de letters uit de genummerde vakjes over naar de gelijkgenummerde vakjes van de oplossingsbalk.

REIZENDE TROEP	LOFLIED	FEEST	MERKTEKEN	LOKSPUIS
TOILET-ARTIKEL	LAND IN AZIË	VACHT		
	2			
WERKELIJK			EZELSGELUID	
OMSLAG			5	REGEL
		VIA		
		SLAGADER		
URN			VANWEGE	
LICHTKRING	3		DREK	JONG DIER
			DROESEM	
			WAT	
BEK	GORDEL			OP EEN ANDERE PLAATS
	VELD			
			4	KLUITEN-BREKER
				BENEDEN
BRAADPAN	TAKEL			6
	ONTSLOTEN			
		VANAF		
		SNELLE LOOP		
VOORZETSEL			NOBEL	
			JAPANS BORDSPEL	
				ROEM
ACHTERUIT	EUROPESE VROUW			1

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Puzzelprijs

Onder de goede oplossingen verloten we vijf keer twee toegangskarten voor Space Expo. In het museum maak je op unieke wijze kennis met de ruimte en ruimtevaart. Neem bijvoorbeeld een kijkje in de échte Sojoez-capsule van André Kuipers, spring op de maan en ontdek de oudste objecten van ons zonnestelsel. De prijzen zijn beschikbaar gesteld door Space Expo, hét ruimtevaartmuseum van Nederland. Kijk voor meer informatie op www.space-expo.nl

Ook kans maken? Stuur je oplossing uiterlijk 18 augustus naar: PostNL Collect Club, postbus 99170, 4800 NA Breda.

Oplossing Collect 114

De oplossing van de filippine in Collect 114 is: correspondentie. De prijswinnaars hebben bericht gehad.

Postzegeluitgifte

	Jaarcollectie postzegels	Jaarcollectie postzegel-vellen	Prestige-boekjes	Postzegel-mapjes	Eerstedag-enveloppen
3 juli 2023 Echt Hollands – Nederland 1	€ 10,10			€ 11,15	A € 10,66 B € 8,14
Echt Hollands – Internationaal	€ 8,25			€ 9,30	€ 13,40
14 augustus 2023 Beleef de natuur – Oisterwijkse Bossen en Vennen	€ 10,10			A € 7,11 B € 5,09	A € 9,40 B € 9,40
Typisch Nederlands – Wadden	€ 1,01	€ 6,06	€ 13,85	€ 5,09	€ 4,35
9 oktober 2023 Kinderpostzegels	€ 7,55			€ 8,60	€ 12,53
23 oktober 2023 Dutch design (werktitel)	€ 1,65	€ 9,90	€ 13,85	€ 7,65	€ 5,15
november 2023 Decemberzegels 2023 (prijzen nog niet bekend)					

* Deze postzegeluitgiften behoren tot het officiële uitgifteprogramma. Alle overige postzegeluitgiften vallen hierbuiten. Onder voorbehoud van data- en prijswijzigingen en druk- of schrijffouten.

De reis naar de maan

21 april 2023

Detailinfo over deze postzegel op postnl.nl/collect

Postzegelvel
De reis naar de maan
Zelfklevend
€ 9,09
Bestelnummer 430461

Eerstedagenvolp nr. 859a
De reis naar de maan
€ 8,14
Bestelnummer 430450

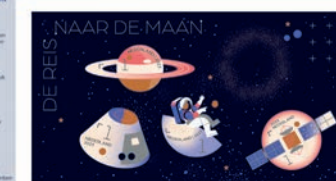

Eerstedagenvolp nr. 859b
De reis naar de maan
€ 9,40
Bestelnummer 430451

De reis naar de maan
postzegelmapje 667a
21 april 2023

Technische gegevens
21 april 2023
Aankoopprijs € 5,09
Nominale waarde € 5,09
Materiaal papier
Afmeting 90 x 60 mm
Gewicht 1,25 g
Kleur wit
Postcode 1000 AA
Postkantoor PostNL, Amsterdam
Postbus 9030, 1000 AA Amsterdam

Postzegelmapje nr. 667a
De reis naar de maan
€ 5,09
Bestelnummer 430480

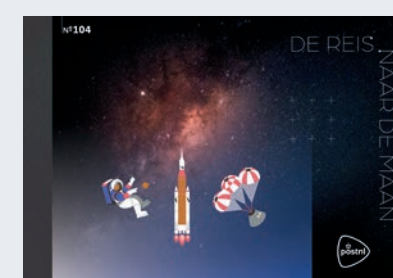

De reis naar de maan
postzegelmapje 667b
21 april 2023

Technische gegevens
21 april 2023
Aankoopprijs € 6,10
Nominale waarde € 6,10
Materiaal papier
Afmeting 90 x 60 mm
Gewicht 1,25 g
Kleur wit
Postcode 1000 AA
Postkantoor PostNL, Amsterdam
Postbus 9030, 1000 AA Amsterdam

Postzegelmapje nr. 667b
De reis naar de maan
€ 6,10
Bestelnummer 430481

DE REIS NAAR DE MAAN

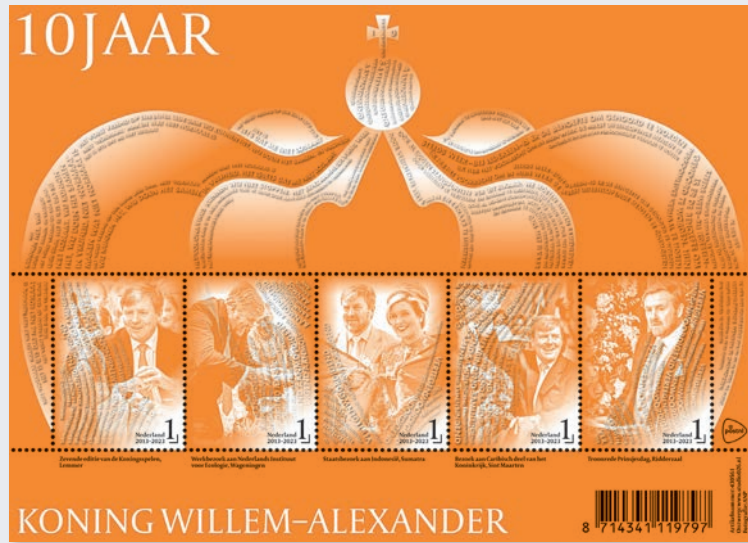
Technische gegevens
21 april 2023
Aankoopprijs € 13,85
Nominale waarde € 13,85
Materiaal papier
Afmeting 104 x 70 mm
Gewicht 1,25 g
Kleur wit
Postcode 1000 AA
Postkantoor PostNL, Amsterdam
Postbus 9030, 1000 AA Amsterdam

Prestigeboekje nr. 104
De reis naar de maan
€ 13,85
Bestelnummer 430411

10 jaar koning Willem-Alexander

28 april 2023

Postzegelvel
10 jaar koning Willem-Alexander
€ 5,05
Bestelnummer 430561

Eerstedagenvolp nr. 860
10 jaar koning Willem-Alexander
€ 9,40
Bestelnummer 430550

Postzegelmapje nr. 668
10 jaar koning Willem-Alexander
€ 6,10
Bestelnummer 430580

Prestigeboekje nr. 105
10 jaar koning Willem-Alexander
€ 13,85
Bestelnummer 430511

Vrede, de hoogste waarde van de mensheid

9 mei 2023

Eerstedagenvolp nr. 861
Vrede, de hoogste waarde van de mensheid – Internationaal
€ 5,15
Bestelnummer 430650

Bewaarmap Multilaterale
Vrede, de hoogste waarde van
de mensheid – Internationaal
€ 26,95
Bestelnummer 830065

Postzegelvel
Vrede, de hoogste waarde van de mensheid –
Internationaal
€ 9,90
Bestelnummer 430661

Postzegelmapje nr. 669
Vrede, de hoogste waarde van de mensheid – Internationaal
€ 7,65
Bestelnummer 430680

Prestigeboekje nr. 106
Vrede, de hoogste waarde van de mensheid – Internationaal
€ 13,85
Bestelnummer 430611

Typisch Nederlands – kaasmarkten

15 mei 2023

Postzegelvel
Typisch Nederlands – kaasmarkten
€ 6,06
Bestelnummer 430662

Postzegelmapje nr. 670
Typisch Nederlands – kaasmarkten
€ 5,09
Bestelnummer 430681

Typisch Nederlands – kaasmarkten

De kaasmarkt is een belangrijk onderdeel van de Nederlandse landbouw. Het is een sector die traditioneel wordt gezien als een van de belangrijkste exportproducten van ons land. De kaasmarkt is echter niet alleen belangrijk voor de landbouw, maar ook voor de Nederlandse economie. De kaasmarkt is een sector die traditioneel wordt gezien als een van de belangrijkste exportproducten van ons land.

Technische gegevens
Uitgave: 15 mei 2023
Postzegelvel: 20 x 20 mm
Postzegelmapje: 125 x 175 mm
Papier: gewone met beschermfolie
Lithografie: Nederland
Druk: 500.000 exemplaren
Distributie: Nederland
Verkoop: Nederland
Postcode: 3720 BA
Postadres: Postbus 10000, 3710 MA Utrecht
Druk: De Persgroep Nederland
Verkoop: De Persgroep Nederland
Postcode: 3720 BA
Postadres: Postbus 10000, 3710 MA Utrecht

Eerstedagenvolp nr. 862
Typisch Nederlands – kaasmarkten
€ 4,35
Bestelnummer 430651

Beleef de natuur – De Wieden

12 juni 2023

Eerstedagenvolp nr. 863a
Beleef de natuur – De Wieden
€ 9,40
Bestelnummer 430750

Eerstedagenvolp nr. 863b
Beleef de natuur – De Wieden
€ 9,40
Bestelnummer 430751

Beleef de natuur – De Wieden Zelfklevend

€ 10,10
Bestelnummer 430761

Technische gegevens
Uitgave: 12 juni 2023
Postzegelvel: 20 x 20 mm
Postzegelmapje: 125 x 175 mm
Papier: gewone met beschermfolie
Lithografie: Nederland
Druk: 500.000 exemplaren
Distributie: Nederland
Verkoop: Nederland
Postcode: 3720 BA
Postadres: Postbus 10000, 3710 MA Utrecht
Druk: De Persgroep Nederland
Verkoop: De Persgroep Nederland
Postcode: 3720 BA
Postadres: Postbus 10000, 3710 MA Utrecht

Postzegelmapje nr. 671a
Beleef de natuur – De Wieden
€ 7,11
Bestelnummer 430780

Technische gegevens
Uitgave: 12 juni 2023
Postzegelvel: 20 x 20 mm
Postzegelmapje: 125 x 175 mm
Papier: gewone met beschermfolie
Lithografie: Nederland
Druk: 500.000 exemplaren
Distributie: Nederland
Verkoop: Nederland
Postcode: 3720 BA
Postadres: Postbus 10000, 3710 MA Utrecht
Druk: De Persgroep Nederland
Verkoop: De Persgroep Nederland
Postcode: 3720 BA
Postadres: Postbus 10000, 3710 MA Utrecht

Postzegelmapje nr. 671b
Beleef de natuur – De Wieden
€ 5,09
Bestelnummer 430781

Typisch Nederlands – musea

2 januari 2023

Postzegelvel
Typisch Nederlands –
musea
€ 6,06
Bestelnummer 430162

Postzegelmapje nr. 663
Typisch Nederlands –
musea
€ 5,09
Bestelnummer 430182

Beleef de natuur – Marker Wadden

2 januari 2023

Postzegelvel
Beleef de natuur –
Marker Wadden
Zelfklevend
€ 10,10
Bestelnummer 430161

Postzegelmapje nr. 662a
Beleef de natuur –
Marker Wadden
€ 7,11
Bestelnummer 430180

Postzegelmapje nr. 662b
Beleef de natuur –
Marker Wadden
€ 5,09
Bestelnummer 430181

Typisch Nederlands – molens

13 februari 2023

Postzegelvel
Typisch Nederlands –
molens
€ 6,06
Bestelnummer 430262

Postzegelmapje nr. 665
Typisch Nederlands –
molens
€ 5,09
Bestelnummer 430282

Beleef de natuur – Skrok en Skrins

13 februari 2023

Postzegelvel
Beleef de natuur –
Skrok en Skrins
Zelfklevend
€ 10,10
Bestelnummer 430261

Postzegelmapje nr. 664a
Beleef de natuur –
Skrok en Skrins
€ 7,11
Bestelnummer 430280

Postzegelmapje nr. 664b
Beleef de natuur –
Skrok en Skrins
€ 5,09
Bestelnummer 430281

Typisch Nederlands – bloemenvelden

20 maart 2023

Postzegelvel
Typisch Nederlands –
bloemenvelden
€ 6,06
Bestelnummer 430361

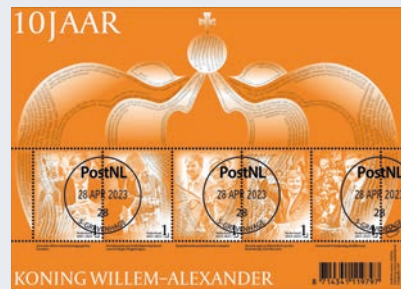

Postzegelmapje nr. 666
Typisch Nederlands –
bloemenvelden
€ 5,09
Bestelnummer 430380

Gestempeld Postzegelvel
De reis naar de maan
Zelfklevend
21 april 2023
€ 9,09
Bestelnummer 430461Y

Gestempeld Postzegelvel
10 jaar koning Willem-Alexander
28 april 2023
€ 5,05
Bestelnummer 430561Y

Gestempeld Postzegelvel
Vrede, de hoogste waarde van de mensheid – Internationaal
9 mei 2023
€ 9,90
Bestelnummer 430661Y

De Hollandsche Molen 100 jaar

15 mei 2023

nieuw

Postzegelvel
De Hollandsche Molen 100 jaar
€ 10,10
Bestelnummer 830044

Gestempeld Postzegelvel
Typisch Nederlands – kaasmarkten
15 mei 2023
€ 6,06
Bestelnummer 430662Y

Gestempeld Postzegelvel
Beleef de natuur – De Wieden
Zelfklevend
12 juni 2023
€ 10,10
Bestelnummer 430761Y

Gestempeld Postzegelvel
Koning Willem-Alexander
2023 Nederland 1
Zelfklevend
1 mei 2023
€ 10,10
Bestelnummer 830059Y

Gestempeld Postzegelvel
Koning Willem-Alexander
2023 Nederland 2
Zelfklevend
1 mei 2023
€ 10,10
Bestelnummer 830060Y

Prehistorische dieren

13 juni 2023

nieuw

Postzegelvel
Prehistorische dieren –
De Vos-vinvis
€ 5,05
Bestelnummer 830032

nieuw

Postzegelvel
Prehistorische dieren –
Wolharige mammoet
€ 5,05
Bestelnummer 830033

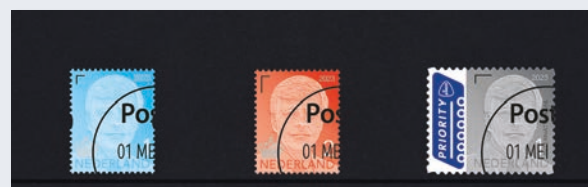

nieuw

Postzegelvel
Prehistorische dieren –
Sabeltandkat
€ 5,05
Bestelnummer 830034

Gestempeld Postzegelvel
Koning Willem-Alexander 2023
Internationaal
Zelfklevend
1 mei 2023
€ 8,25
Bestelnummer 830061Y

Gestempeld set van 3 gestante postzegels
Koning Willem-Alexander 2023
Zelfklevend
1 mei 2023
€ 4,68
Bestelnummer 830058Y

75 jaar Solex Nederland

26 mei 2023

Postzegelvel
75 jaar Solex Nederland
€ 10,10
Bestelnummer 830046

Koninklijke Nederlandse Schaakbond 150 jaar

31 mei 2023

Postzegelvel
Koninklijke Nederlandse Schaakbond 150 jaar
€ 10,10
Bestelnummer 830045

Jimmy Nelson – Ode aan Nederland

Eerder verschenen

Postzegelvel
Jimmy Nelson – Ode aan Nederland I
€ 5,05
Bestelnummer 830011

Postzegelvel
Jimmy Nelson – Ode aan Nederland II
€ 5,05
Bestelnummer 830012

Postzegelvel
Jimmy Nelson – Ode aan Nederland III
€ 5,05
Bestelnummer 830013

Postzegelvel
Jimmy Nelson – Ode aan Nederland IV
€ 5,05
Bestelnummer 830014

Postzegels met zilver

13 juni 2023

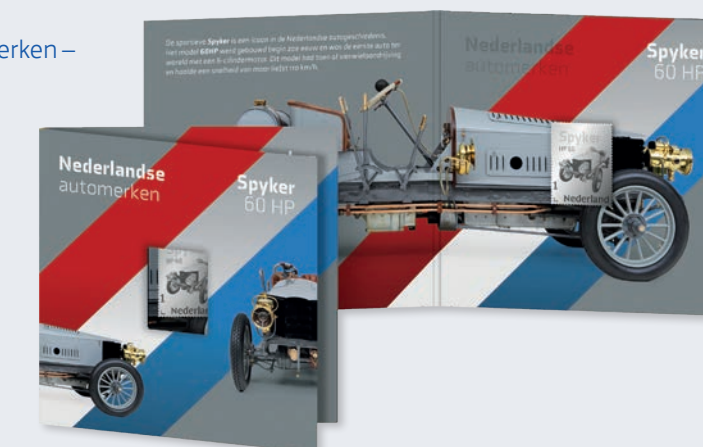
Postzegel met zilver
Nederlandse automerken –
DAF
€ 25,00
Bestelnummer 830025

Eerder verschenen

Postzegel met zilver
Nederlandse automerken –
Spyker
€ 25,00
Bestelnummer 830024

Postzegel met goud

18 april 2023

Postzegel met goud
Holland America Line 150 jaar
€ 50,00
Bestelnummer 830023

Nederlandse onderwaterwereld

13 juni 2023

nieuw

Postzegelvel
Nederlandse onderwaterwereld –
ongewervelden in de rivier
€ 5,05
Bestelnummer 810076

Postzegelvel
Nederlandse onderwaterwereld –
vissen in de rivier
€ 5,05
Bestelnummer 810075

Eerder verschenen

Postzegelvel
Nederlandse onderwaterwereld –
planten in de Zandwinplas
€ 5,05
Bestelnummer 810074

Postzegelvel
Nederlandse onderwaterwereld –
vissen in de Zandwinplas
€ 5,05
Bestelnummer 810073

Eerder verschenen

Postzegelvel
Nederlandse onderwaterwereld –
planten in de Veenplas
€ 5,05
Bestelnummer 810072

Postzegelvel
Nederlandse onderwaterwereld –
vissen in de Veenplas
€ 5,05
Bestelnummer 810071

Postzegelvel
Nederlandse onderwaterwereld –
planten in het Zoetwatermeer
€ 5,05
Bestelnummer 810070

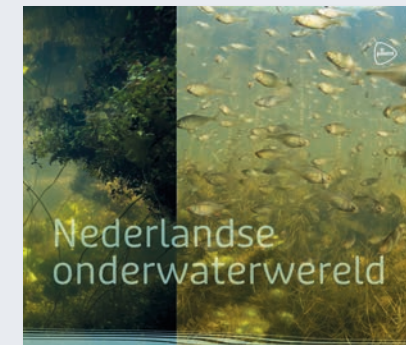
Postzegelvel
Nederlandse onderwaterwereld –
vissen in het Zoetwatermeer
€ 5,05
Bestelnummer 810069

Postzegelvel
Nederlandse onderwaterwereld –
ongewervelden in de Oosterschelde
€ 5,05
Bestelnummer 810068

Postzegelvel
Nederlandse onderwaterwereld –
vissen in de Oosterschelde
€ 5,05
Bestelnummer 810067

Bewaarboek
Nederlandse onderwaterwereld
€ 22,95
Bestelnummer 820051

Postzegelvel
Nederlandse onderwaterwereld –
Leven in de overstromingsvlakte
Postzegelvel en bewaarboek cadeau
bij een abonnement.

alleen bij
abonnement

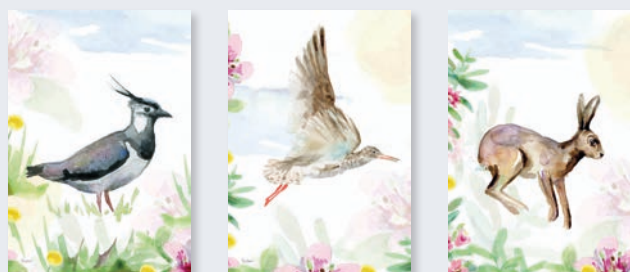
Beleef de natuur

13 juni 2023

nieuw

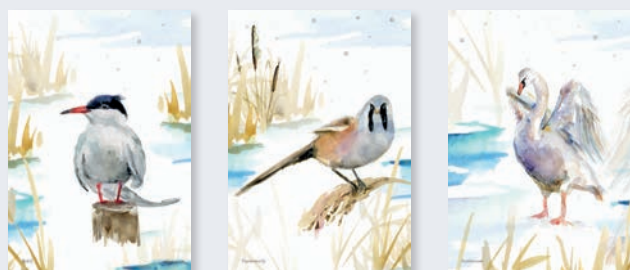
Postset
Beleef de natuur – Skrok en Skrins
€ 5,95
Bestelnummer 830016

Eerder verschenen

Postset
Beleef de natuur – Marker Wadden
€ 5,95
Bestelnummer 830015

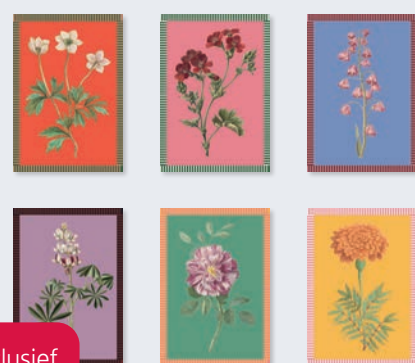
Een bloemengroet

Postzegelboekje
Een bloemengroet
€ 11,95
Bestelnummer 820062

**inclusief
6 wens-
kaarten**

Basisassortiment postzegels

Postzegelvel
Koning Willem-Alexander 2023
Nederland 1
Zelfklevend
€ 10,10
Bestelnummer 830059

nieuw

Postzegelvel
Koning Willem-Alexander 2023
Internationaal
Zelfklevend
€ 8,25
Bestelnummer 830061

Postzegelvel
Koning Willem-Alexander 2023
Nederland 2
Zelfklevend
€ 10,10
Bestelnummer 830060

nieuw

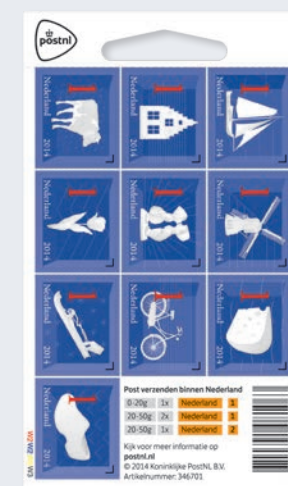
Set van 3 gestante postzegels
koning Willem-Alexander 2023
Nederland 1
Nederland 2
Internationaal
Zelfklevend
€ 4,68
Bestelnummer 830058

Postzegelvel
Koning Willem-Alexander
2022
Nederland 1
Zelfklevend
€ 10,10
Bestelnummer 820045

Postzegelvel
Koning Willem-Alexander
2022
Nederland 2
Zelfklevend
€ 10,10
Bestelnummer 820046

Postzegelvel
Koning Willem-Alexander
2022
Internationaal
Zelfklevend
€ 8,25
Bestelnummer 820047

Set van 3 gestante
postzegels koning
Willem-Alexander 2022
Nederland 1
Nederland 2
Internationaal
Zelfklevend
€ 4,68
Bestelnummer 820048

Postzegelvel (van 10)
Iconen Nederland 1
Zelfklevend
€ 10,10
Bestelnummer 346701

Postzegelvel (van 5)
Iconen Internationaal
Zelfklevend
€ 8,25
Bestelnummer 346703

XL-zegel
Zelfklevend
€ 4,55
Bestelnummer 400163

1864 tweede emissie. Koning Willem III
 ongebruikt gestempeld
 nr. 4 € 260,00 € 6,50
 nr. 5 € 395,00 € 4,50
 nr. 6 € 975,00 € 37,50

telegramzegels
12½ ct lila en zwart
 nr. TG4 gebruikt, nu voor € 80,00
1 gld lila en zwart
 nr. TG11 gebruikt, nu voor € 21,25

1867-1868 derde emissie van Nederland Koning Willem III, gestempeld
 nr.10 € 12,50 nr.11 € 37,50 nr.12 € 79,50

1824 keerdruk (tête-bêche) paren
 nr.61b/61c postfris, cat. € 1.000,00 voor € 610,00

1870 wapenzegel
 ongebruikt gestempeld
 nr. 13 € 32,50 € 2,95
 nr. 15 € 25,00 € 1,50

1888 koning Willem III, 7½ ct chocoladebruin
 nr. 20 ongebruikt, cat. € 90,00 voor € 54,00
 nr. 20 gestempeld, cat. € 22,50 voor € 8,00

1893 prinses Wilhelmina 'hangend haar'
 nr. 43 ongebruikt, cat. € 800,00 voor € 475,00
 nr. 43 gestempeld, cat. € 25,00 voor € 9,95
 nr. 44 ongebruikt, cat. € 1.100,00 voor € 725,00
 nr. 44 gestempeld, cat. € 100,00 voor € 39,50

1899-1921 koningin Wilhelmina 'bontkraag'
15ct blauw en karmijn
 nr. 65, postfris, cat. € 28,00 voor € 13,50
40ct oranje en groen
 nr. 73, postfris, cat. € 125,00 voor € 50,00
complete serie
 nr. 56/76, gestempeld, cat. € 43,90 voor € 12,50

complete set provincievelletjes uit 2002
 12 vellen. V2065 t/m V2076 postfris. € 69,95

1913 jubileumzegel; de 10 gulden oranje
 nr. 101 postfris, cat. € 2.250,00 voor € 1.575,00
 nr. 101 ongebruikt, cat. € 950,00 voor € 450,00
 nr. 101 gestempeld, cat. € 900,00 voor € 295,00

1923 Tooropzegels
 nr. 134/135 postfris, cat. € 100,00 voor € 44,95
 nr. 134/135 ongebruikt, cat. € 45,00 voor € 17,95
 nr. 134/135 gestempeld, cat. € 45,00 voor € 16,95

1950 kerken in oorlogstijd
 nr. 556/560 postfris, cat. € 60,00 voor € 14,95
 nr. 556/560 gestempeld, cat. € 40,00 voor € 13,50
 op eerstedagenvelop (E2 met adres) € 225,00

1935 eerste zomerserie van Nederland
 nr. 274/277 postfris, cat. € 117,00 voor € 44,50
 nr. 274/277 ongebruikt, cat. € 50,00 voor € 17,50
 nr. 274/277 gestempeld, cat. € 13,00 voor € 5,25

1936 zomerserie
 nr. 283/286 postfris, cat. € 70,00 voor € 29,50
 nr. 283/286 ongebruikt, cat. € 30,00 voor € 9,00
 nr. 283/286 gestempeld, cat. € 7,00 voor € 2,95

1938 zomerserie
 nr. 305/309 postfris, cat. € 36,00 voor € 16,00
 nr. 305/309, ongebruikt, cat. € 18,00 voor € 7,50
 nr. 305/309, gestempeld, cat. € 5,00 voor € 2,50

1939 zomerserie
 nr. 318/322 postfris, cat. € 33,50 voor € 15,00
 nr. 318/322 ongebruikt, cat. € 18,00 voor € 6,95
 nr. 318/322 gestempeld, cat. € 5,50 voor € 2,50

1931 koningin Wilhelmina 'fotomontage'
 nr. 236/237 postfris, cat. € 575,00 voor € 285,00
 nr. 236/237 ongebruikt, cat. € 180,00 voor € 69,00
 nr. 236/237 gestempeld, € 2,50

1926-1935 vliegende duif (met watermerk)
 nr. 169/176 postfris, cat. € 20,00 voor € 12,00
 nr. 169/176 ongebruikt, cat. € 7,00 voor € 3,75

1931 luchtpost
 nr. LP9 postfris, cat. € 75,00 voor € 45,00
 nr. LP9 ongebruikt, cat. € 17,50 voor € 6,95

1932 ANVV
 nr. 244/247 postfris, cat. € 270,00 voor € 135,00
 nr. 244/247 ongebruikt, cat. € 105,00 voor € 29,95
 nr. 244/247 gestempeld, cat. € 47,50 voor € 19,50

1928 kinderserie; ontwerp Jan Sluyters
 nr. 220/223 postfris, cat. € 48,00 voor € 19,25
 nr. 220/223 ongebruikt, cat. € 20,00 voor € 7,95
 nr. 220/223 gestempeld, cat. € 8,00 voor € 3,25

1951 Luchtpost Zeemeeuw (de luchtpostmoeuwijes)
 nr. LP12/LP13 postfris, cat. € 600,00 voor € 195,00
 nr. LP12/LP13 gestempeld, cat. € 250,00 voor € 69,50

1931 zegels voor de restauratie van de 'Goudse Glazen'
 nr. 238/239 postfris, cat. € 95,00 voor € 39,75
 nr. 238/239 ongebruikt, cat. € 50,00 voor € 19,50
 nr. 238/239 gestempeld, cat. € 32,50 voor € 11,50

1935 luchtvaartfonds
 nr. 278 postfris, cat. € 70,00 voor € 31,50
 nr. 278 ongebruikt, cat. € 36,00 voor € 14,50
 nr. 278 gestempeld, cat. € 9,00 voor € 3,50

1936 kinderserie 'bazuin-engel'
 nr. 289/292 postfris, cat. € 50,00 voor € 23,50
 nr. 289/292 ongebruikt, cat. € 25,00 voor € 9,95
 nr. 289/292 gestempeld, cat. € 6,00 voor € 2,50

1937 kinderserie 'Frans Hals'
 nr. 300/304 postfris, cat. € 37,50 voor € 19,50
 nr. 300/304 ongebruikt, cat. € 13,00 voor € 5,50
 nr. 300/304 gestempeld, cat. € 5,00 voor € 2,50

1938 40-jarig regeringsjubileum
 nr. 310/312 postfris, cat. € 12,50 voor € 7,50
 nr. 310/312 ongebruikt, cat. € 6,00 voor € 3,00

1934-1938 cour de justice
 nr. D9/D15 ongebruikt, cat. € 5.000,00 voor € 3.750,00
 nr. D9/D15 gestempeld, cat. € 62,50 voor € 17,50

1956 zomerserie Rembrandt, details van etsen op ware grootte
 Nr. 671/675 postfris, cat. € 23,00 voor € 6,50
 Nr. 671/675 gestempeld, cat. € 18,00 voor € 5,95
 Op eerstedagenvelop (E25 met adres) € 17,50

1884 postbewijs-zegels
 nr. PW1/PW7 gestempeld, cat. € 470,00 voor € 149,50

Nederlands Indië
1922 serie met opdruk 3e N.I. Jaarbeurs Bandoeng
 nr. 149/159 postfris, cat. € 1000,00 voor € 675,00
 nr. 149/159 ongebruikt, cat. € 275,00 voor € 110,00
 nr. 149/159 gestempeld, cat. € 325,00 voor € 145,00

1929 kinderserie 'op de rug van een dolfijn'
 nr. 225/228 postfris, cat. € 80,00 voor € 49,95
 nr. 225/228 ongebruikt, cat. € 25,00 voor € 10,00
 nr. 225/228 gestempeld, cat. € 12,00 voor € 4,95

ROLTANDING
 nr. R82/R85 postfris, cat. € 140,00 voor € 69,50
 nr. R82/R85 ongebruikt, cat. € 33,00 voor € 14,95
 nr. R82/R85 gestempeld, cat. € 30,00 voor € 12,95

1923 (straf)portzegels met overdruk
 nr. P61/P64 postfris, cat. € 60,00 voor € 27,50
 nr. P61/P64 ongebruikt, cat. € 25,00 voor € 9,00

Bestelinformatie Collect Club-Winkel

U kunt deze aanbiedingen (en trouwens alle postzegels van Nederland en OG) bestellen bij de Collect Club-Winkel.

www.collectclubwinkel.nl

035 631 5248
 elslipsius@gmail.com
 postadres en bezoekadres
 Vlietlaan 44C | 1404 CC Bussum

- HET KLAVERTJE VIER -
HET SYMBOOL VOOR HOOP, VERTROUWEN, LIEFDE EN GELUK
INVESTEER IN 24-KARAAT GOUD. JUIST NU!

VANDAAG SLECHTS € 39,95

SPREUK: WIE NIET WAAGT, WIE NIET WINT

LIMITERING EN ECHTHEID GEGARANDEERD DOOR MUNT-ONLINE

BESTEL VIA: WWW.GOUDEN-KLAVERTJEVIER.NL/COLLECT

Investeer in uw eigen Geluk! Het Klavertje Vier staat al sinds de Middeleeuwen symbool als geluksbrenger. De zeldzaamheid van het vinden van een klover met 4 blaadjes is groot. Volgens de legende staat elk blad ergens symbool voor. Het eerste voor HOOP, het tweede voor VERTROUWEN, het derde blad staat voor LIEFDE en het vierde voor GELUK.

In deze periode hebben we te maken met record inflatie, hoge energieprijzen en onrustige beurzen. In tijden van onzekerheid grijpt men veelal naar het waardevaste GOUD. Eeuwenlang is goud een waardevolle belegging gebleken. Door de immer beperkter wordende beschikbaarheid zal goud altijd zijn waarde behouden. Stap daarom nu extra voordelig over op GOUD.

Uw goudbaar is geproduceerd in de hoogste kwaliteit met behulp van zéér moderne technieken waardoor de allerfijnste details prachtig worden weergegeven. De goudbaar is een veelbetekenend geschenk. Voor uzelf of voor anderen.

Metaal:	Goud
Fijnheid:	99,99%
Gewicht:	1/100 oz (0,311 gram)
Afmeting:	10*9 mm
Voorzijde:	Klavertje Vier
Tegenzijde:	Fortuna Audentes Iuvat (wie niet waagt, wie niet wint)

Munt-Online is distributeur van herdenkingsmunten, herdenkingsuitgiften, bankbiljetten en postzegels voor vele Internationale Munthuizen, Postorganisaties en Ministeries van Financiën. Munt-Online heeft geen winkels of lokale afhaalpunten waar u uw product kunt afhalen.

Jaarsets uit een grote selectie van verzamelgebieden

Scandinavische jaarsets

Denemarken - Jaarsets 1970-1979	€ 116 ⁰⁰ Nr. 53717	Denemarken - Jaarsets 1980-1989	€ 169 ⁰⁰ Nr. 53716
Faeröer - Jaarset 1980-1989	€ 100 ⁰⁰ Nr. 25763	Faeröer - Jaarset 1990-1999	€ 274 ⁰⁰ Nr. 53727
Groenland - Jaarsets 1980-1989	€ 129 ⁶⁰ Nr. 28046	Groenland - Jaarsets 1990-1999	€ 377 ³⁵ Nr. 28047
Groenland - Jaarsets 2000-2009	€ 361 ⁵⁰ Nr. 53739		
Denemarken - Jaarsets 1990-1999	€ 244 ⁰⁰ Nr. 53720		

Frankrijk jaargangen postfris

Frankrijk Jaargang 1941 - 1949	€ 349 ⁰⁰ Nr. 17799	Frankrijk Jaargang 1960 - 1969	€ 147 ⁰⁰ Nr. 17810
Frankrijk Jaargang 1950 - 1959	€ 591 ⁰⁰ Nr. 17799T	Frankrijk Jaargang 1970 - 1979	€ 177 ⁰⁰ Nr. 17821

Nederland jaargangen postfris

Nederland Jaargang 1940-1949	€ 89 ⁹⁵ Nr. 738063	Nederland Jaargang 1970-1979	€ 79 ⁹⁵ Nr. 738066
Nederland Jaargang 1950-1959	€ 269 ⁵⁰ Nr. 738064	Nederland Jaargang 1980-1989	€ 79 ⁹⁵ Nr. 738067
Nederland Jaargang 1960-1969	€ 79 ⁹⁵ Nr. 738065	Nederland Jaargang 1990-1999	€ 179 ⁹⁵ Nr. 738068

U kunt de sets ook per stuk kopen. Kijk op www.collectwereld.nl - bijvoorbeeld voor jaargangen België, Suriname, Nederlandse Antillen, Monaco, Oostenrijk - en meer!

Gratis verzending in NL vanaf EUR 50

* Voor losse bestellingen tot €50 wordt €3,95 verzendkosten berekend

Collectwereld

+35.000 items online

Postbus 8703 - 3009 AS - Rotterdam T 010-820 0 870
info@collectwereld.nl • www.collectwereld.nl

Bekijk het hele aanbod op **collectwereld.nl**

Postzegelpakketten voor meer dan 100 verschillende landen - accessoires - alles voor het ordenen van uw collectie - groot aanbod aan catalogi van verschillende uitgevers

Reis door de tijd

Postzegels over ruimtevaart

De uitgifte van het intrigerende postzegelvel De reis naar de maan in april (pagina 4-5) was voor Collect aanleiding om in de postzegelcollectie van het Nationaal Archief op zoek te gaan naar interessante Nederlandse ruimtevaartpostzegels uit het verleden.

Op onze eerste ruimtevaartpostzegels moesten we wachten tot 1991. In dat jaar verscheen Europa in de ruimte, een uitgifte onder een gezamenlijk thema van de samenwerkende Europese postbedrijven. In de Nederlandse uitgifte verbeeldde Marten Jongema de eeuwenlange nieuwgierigheid naar de geheimen van de kosmos op twee illustratieve postzegels.

In 1999 bracht Mannen op de maan de legendarische maanreis van de Apollo 11 in 1969 in herinnering. Tijdens die missie zette astronaut Neil Armstrong als eerste mens voet op de maan. Het postzegelvel toont scènes uit het gelijknamige stripalbum van Hergé uit 1954. Hierin maken Kuifje, Bobbie, kapitein Haddock en professor Zonnebloem eveneens een avontuurlijke reis naar onze bijplaneet. Ontwerp postzegelvel: Studio Moulinsart.

Eveneens in 1999 kwam de postzegel De Nederlandse ruimtevaart uit in de serie Hoogtepunten uit de 20e eeuw. De uitgifte was een eerbetoon aan de Nederlandse bijdragen aan de ruimtevaart. De postzegel toont de geavanceerde Astronomische Nederlandse Satelliet (ANS), 's werelds eerste volledig digitale satelliet. Postzegelontwerp: Hans Bockting en Will de l'Ecluse.

Colofon

Collect is een uitgave van Koninklijke PostNL BV

Redactie Collect
Postbus 30250, 2500 GG Den Haag

Adreswijzigingen en correspondentie
PostNL Collect Club, Postbus 99170, 4800 NA Breda
Telefoon: 088 868 99 00, collectclub@postnl.nl

Uitgever
Koninklijke PostNL BV

Aan dit nummer werkten mee
Tekst: Overeijnder Van den Dool communicatie, Rotterdam
Vormgeving: Vormgoed, Gouda
Druk: EMP grafimedia, Vught

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten van de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Wie meent nog zekere rechten te doen gelden, wordt verzocht zich tot de uitgever te wenden.

Geldigheid
Aanbiedingen in Collect 115 blijven geldig tot de volgende Collect verschijnt, tenzij anders vermeld. Echter: op=op. Reageer dus snel op onze aanbiedingen. Alle genoemde prijzen en gegevens zijn onder voorbehoud van zet- en drukfouten en tariefwijzigingen.